

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/329

KARAR NO : 1983/650

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasanın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/b maddesi uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla umumi ve müterek gaye içerisinde bağlantılı bulunan ve bir bölümü sıkıyönetim ilânından sonra işlenen suça ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : M. Adil Gürkan ve arkadaşları

O L A Y : Sanıklar Mehmet Adil Gürkan, Muhammet Aydın, Burhanettin Biber ve Ahmet Elli'nin de dahil olduğu 28 sanık hakkında yasa dışı örgüte üye olmak, halk üzerinde kaygı ve panik yaratmak maksadıyla umumi yerde ateş etmek, 6136 sayılı Kanuna muhalefet, yasa dışı örgüte ait silahları gizlemek, Milli Güvenlik Konseyini tahkir ve tezyif etmek suçlarından Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığına 27.5.1981 günlü iddianame ile kamu davası açılmış, iddianame metnine göre sanıklara atılı suçun, suç tarihi 1976 dan buyana diye kanıtlanmış sanıklar Mehmet Adil Gürkan, Muhammet Aydın Boskurt, Burhanettin Biber ve Ahmet Telli'nin TCK.nun 141/1-5., 173/son., 353. sayılı Yasa'nın 251. maddelerine göre cezalandırılmaları istenmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi; 18.2.1982 gününde, esas 1981/309 sayı ile; sanıklar Ahmet Telli ve 3 arkadaşı hakkındaki dava dosyasının tefrikine ve Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki 1981/45 esas numaralı dosya ile birleştirilmek üzere gönderilmesine karar vermiştir. Balıkesir 1. Ağır Ceza Mahkemesi 8.4.1982 gününde, 1982/50 sayı ile; 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 13. maddesi sıkıyönetim ilânına neden olan olaylarla ilgili suçların ve yine herhangi bir sıkıyönetim askeri mahkemesinin el koyduğu bir suçla umumi ve müsterek gaye içerisinde irtibatlı bulunan suçları işleyenlerin davalarına sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılacağı hükmü nazara alınarak, birleştirilmeyen dosyanın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesine karar vermesi üzerine, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi; 11.5.1982 gününde, 1982/124-165 sayı ile; sanıklar Ahmet Telli ve arkadaşları ile ilgili 30 sanık hakkında Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan 1981/45 sayılı dosyada TCK.nun 146/1. maddesini ihlalden kamu davası açıldığı ve adı geçen 4 sanık hakkında söz konusu bu davaya konu eylemlerinin bir kısmı nedeniyle, bu defa Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesince de, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî

Savcılığınca TCK.nun 141/5. maddesini ihlalden açılan ve teyrik kararı ile birleştirmek üzere gönderilen ve ancak Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne iade edilen dava dosyalarında bağlantı koşullarının mevcudiyeti kabul edilerek görevsizlik kararı vermiştir.

Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 11.6.1982 gününde, 1982/86-93 sayılı ile; 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 1981/45 esas sayısındaki dava dosyasına Burhaniye Ağır Ceza Mahkemesi merci tayini kararı ile Balıkesir 1. Ağır Ceza Mahkemesince bakması yoluna gidileceğinden bu dosyanın da aynı dosya ile birleştirilmesine karar vermiştir.

Balıkesir 1. Ağır Ceza Mahkemesi; 21.6.1982 gününde, 1982/111-100 sayılı ile; sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi ile Balıkesir 1. Ağır Ceza Mahkemesinin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen sözü edilen/sanığa ilişkin olarak olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, dava dosyası görev uyumsuzluğunun çözümü için Balıkesir C. Savcılığının 30.7.1982 günlü, 1982/1293 sayılı yazısı ile gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 28.11.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç, devletin varlığına yönelik olarak işlenmesi nedeniyle MGK.nın 7 sayılı Kararının 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığınca tanzim edilen 27.5.1981 günlü iddianamede suç tarihi 1976 dan buyana şeklinde değerlendirilmiş bulunmasına göre suçun, bir bölümü sıkıyönetim ilânından önce ve bir bölümü de sıkıyönetim ilânından sonra işlendiği anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamına ve sanıkların hazırlık tahkikatındaki savunmalarına göre, sanıkların yasa dışı (Kurtuluş) örgütünün üyesi oldukları, örgütsel faaliyete katıldıkları sanık Mehmet Adil Gürkan kendi evini örgüt üyelerinin buluşma ve barınma

yeri olarak kullandığı 12 Eylül 1980 den sonra, örgüte ait bir bölüm silahları Hüseyin Kızıler isimli şahsın evine götürdüğü ve örgütün dağılması ve yeniden toplanması için örgütsel faaliyetlerine devam ettiği, sanıklardan Muhammet Aydın'ın 12 Eylül 1980 den sonra örgüte ilgili Ankara Gençlik Parkında toplantı düzenlediği, diğer sanıklar Burhanettin Biber ve Ahmet Telli'nin ise 12 Eylül 1980 den sonra Kurtuluş Örgütü ile ilgili olarak Ahmet Telli'nin evinde toplantılar tertip ederek örgütsel faaliyete devam ettikleri anlaşılmaktadır.

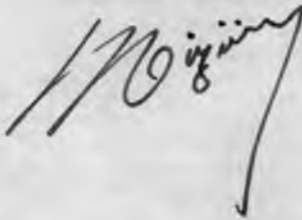
Bu duruma göre, sanıklara atılı suçların bir bölümü sıkıyönetim ilânından önce ve bir bölümü de sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla organik ve örgütsel ortak ve genel amaç bağlantısının bulunduğu zahire çıktığı cihetle, adı geçen sanıklara ait davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmiş olmakla, askeri yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 11.5.1982 günlü 1982/124-165 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 28.11.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

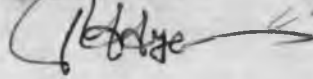
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz T. Özgen

